

Història de la Psicologia

Codi: 102580

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Annette Mulberger

Correu electrònic: Annette.Mulberger@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Altres indicacions sobre les llengües

les classes dels grups 3 i 4 seràn en català.

Equip docent

Sergi Mora

Monica Balltandre Pla

Berta Conill Purgimon

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit obligatori per a cursar aquesta assignatura. Es recomana tenir nocions bàsiques de història de la filosofia, biologia i tenir uns coneixements d'anglès.

Objectius

Es tracta d'una assignatura de primer amb la que l'estudiant entra en contacte a l'iniciar els seus estudis. A través d'ella coneixerà la psicologia com una ciència que té una llarga història i un determinat desenvolupament a través del temps. Al final del semestre l'alumne ha de ser capaç de:

1. Identificar algunes figures històriques rellevants que configuren la Història de la Psicologia i coneixement sobre experiències, trajectòries i rols de algunes dones en l'àmbit de la psicologia al món modern.
2. Identificar els diferents sistemes i teories psicològics produïts al llarg del temps.
3. Distingir els diferents moviments i corrents psicològiques dins del desenvolupament històric de la Psicologia.
4. Coneixement i reflexió sobre les conseqüències de les teories psicològiques en relació a les desigualtats de gènere. i les diferents formes de sexisme a les societats.

5. Relacionar els diferents enfocaments i tradicions psicològiques, els seus acords i els seus desacords, dins del recorregut de la Història de la Psicologia.
6. Descriure les diferents propostes de la psicologia aplicada i professional produïdes dins de la Història de la Psicologia.
7. Identificar els diversos models epistemològics de la ciència i la seva aparició dins del marc de la Història de la Psicologia.
8. Relacionar els diferents mètodes d'investigació psicològica, les seves funcions, característiques i limitacions dins del marc de desenvolupament de la Història de la Psicologia.

Competències

- Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
- Distingir i relacionar els diferents enfocaments i tradicions teòrics que han contribuït al desenvolupament històric de la psicologia, i conèixer la influència que han tingut en la producció del coneixement i en la pràctica professional.
- Reconèixer els fonaments epistemològics dels diferents mètodes de recerca en psicologia, i la funció, les característiques i les limitacions que tenen.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
2. Classificar els diferents mètodes de recerca que s'han desenvolupat al llarg de la història de la psicologia.
3. Descriure les diferents propostes de la psicologia aplicada i professional al llarg de la història de la psicologia.
4. Distingir els diferents moviments i corrents psicològics al llarg del desenvolupament històric de la psicologia.
5. Distingir els fonaments epistemològics que hi ha darrere de les diferents teories i sistemes dels moviments o corrents psicològics dins del desenvolupament històric de la psicologia.
6. Identificar els diferents autors que configuren la història de la psicologia.
7. Identificar els diferents models epistemològics de la ciència i la seva aparició en el marc de la història de la psicologia.
8. Identificar els diferents sistemes i teories psicològics produïts al llarg de la història de la psicologia.
9. Relacionar els diferents enfocaments i tradicions psicològics, els seus acords i desacords, al llarg de la història de la psicologia.
10. Relacionar els diferents mètodes de recerca psicològica, les seves funcions, característiques i limitacions en el marc del desenvolupament de la història de la psicologia.

Continguts

TEMARI PEL CURS 2018/29

TEMA 1. Introducció a la Història de la Psicologia

1.1. La historiografia actual

1.2. El paper de la dona i el context local

1.3. Nocions bàsiques en filosofia de la ciència

TEMA 2. Facultats i passions de l'ànima al Renaixement i a la Il·lustració

- 2.1. La ciència del ànima als segles XVI i XVII
- 2.2. La racionalitat de la Il·lustració (segle XVIII)

TEMA 3. Poders i patologies mentals (segles XVIII i XIX)

- 3.1. Magnetisme
- 3.2. Fisiognomia i frenologia

TEMA 4. La ment en evolució (segle XIX)

- 4.1. La influència del darwinisme i lamarckisme en el desenvolupament històric de la psicologia
- 4.2. La psicologia comparada
- 4.3. La criminologia
- 4.4. La psicologia diferencial

TEMA 5. La psicologia com professió (finals segle XIX i primera meitat del segle XX)

- 5.1. El rol de les dones a la psicologia
- 5.2. El/La investigador/a
- 5.3. La/El psicoterapeuta
- 5.4. El/La conductista

TEMA 6. La psicologia a la societat contemporània (segona meitat del segle XX)

- 6.1. Cognitivisme
- 6.2. Psicologia humanista

Metodologia

Es faran servir els següents recursos didàctics per a desenvolupar les competències definides als apartats anteriors:

Activitat dirigida:

- Grups 1/1: Classes invertides i magistrals amb o sense suport multimèdia.
- Grups 1/2: Exercis i discussió de conceptes bàsics sobre els que descansa la narració històrica, la epistemologia i la psicologia. Identificació de postures teòriques a través de fonts primàries (valoració i discussió crítica de textos originals). Discussió de documents i temes en grups.
- Grups 1/4: Rèplica d'experiments clàssics i anàlisi de diverses metodologies psicològiques.

Activitat supervisada:

- Tutories: Seguiment del progrés del aprenentatge del alumne a nivell individual a través del Campus Virtual, via e-mail i/o presencialment.

Activitat autònoma:

- Lectura de textos, visió de gravacions, exercicis on-line; comprensió i resúm de fonts secundàries i primàries.
- Estudi del material proporcionat a les classes amb manuals i altres lectures recomenades de la matèria.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Pràctiques (grups 1/2)	12	0,48	1, 4, 5, 8, 9
Seminarios (grupos 1/4)	3	0,12	2, 3, 10
Teoria en classes magistrals (grups 1/1)	37,5	1,5	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Tutories	7,5	0,3	4, 5, 9, 10
Tipus: Autònomes			
Elaboració de resums	18	0,72	1, 3, 4, 5, 6, 8, 9
Estudi	39	1,56	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Lectura de textos	29	1,16	4, 6, 8, 9

Avaluació

El sistema d'avaluació d'aquesta assignatura compren:

- 1) Evidència 1: prova escrita individual del bloc 1 (tema 1 a 3) (40% de la nota final) (es farà al primer període avaluatiu).
- 2) Evidència 2: prova escrita individual del bloc 2 (part tema 4 a 6) (40% de la nota final) (es farà al segon període avaluatiu).
- 3) Evidència 3: a les classes 1/2 es faran exercicis en grup a classe, dos exercicis al primer període avaluatiu i dos al segon període avaluatiu. D'aquests, n'hi haurà 3 que s'hauran de lliurar per escrit i una quart exercici que es només per els alumnes als que els hi falta una nota perquè ha faltat a una classe. La nota que ha tret l'alumne en els 3 exercicis li sumen entre 0 i 6, 6 punts per cada i fins a un màxim de 20 (en cas de fer els tres i que correspon al 20% en la nota final). En cas de que l'alumne faci només un o dos d'aquests exercicis tindrà la puntuació que correspon a la nota que ha tret.

Definició d'assignatura superada

Per a considerar l'assignatura com a superada serà necessari que un cop aplicats els percentatges de cada evidència la nota obtinguda sigui un 5,0 o superior. Per tant, un alumne pot aprovar la assignatura presentant-se només a les evidències 1 i 2.

Definició d'estudiant avaluable

Es considerarà avaluable aquell estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge en pes igual o superior al 40%.

Definició de prova de recuperació

L'estudiant té la possibilitat de recuperar l'assignatura si la nota aconseguida després de l'aplicació dels percentatges de les tres evidències és igual o superior a 3,0 punts i inferior a 5,00 punts. La recuperació serà possible només d'una de les evidències 1 o 2, que són individuals, i es farà d'aquella en la que l'estudiant hagi obtingut la puntuació més baixa. A més l'alumne pot recuperar dos exercicis de la evidència 3 (una en classe i en grup l'altre en el examen de recuperació).

S'aprovarà l'assignatura quan amb la nova nota aconseguida a la recuperació i amb l'aplicació de nou dels percentatges s'arribi al menys a un 5.

Vegeu les pautes per l'avaluació de la facultat pel curs 2018-19:

http://www.uab.cat/doc/DOC_avaluaciotitulacions1819

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EVIDENCIA 1. Prova individual escrita	40%	2	0,08	4, 5, 6, 7, 8
EVIDENCIA 2 prova individual escrita	40%	2	0,08	2, 3, 4, 5, 6, 8, 9
EVIDENCIA 3. Nota mitjana de varis lliuraments per escrit en grup	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10

Bibliografia

Bibliografia bàsica

Gondra, J.M^a (1997/1998). *Historia de la Psicología. Introducción al pensamiento moderno. Volumen I y II*. Madrid, España: Síntesis.

Greenwood, J.D. (2009). *Historia de la Psicología. Un enfoque conceptual*. Madrid, España: McGraw Hill, 2011.

Hergenhahn, B. (2014). *Introducción a la historia de la psicología*. Madrid, España: Paraninfo.

Leahey, TH. (2013). *Historia de la Psicología*. Madrid, España: Pearson Educación, 7^a ed.

Smith, R. (1997). *The Norton history of the human sciences*. WW Norton & Company.

Bibliografia recomanada

Baker, D. (ed) (2012). *The Oxford Handbook of the History of Psychology: Global perspectives*. New York, USA: Oxford University Press.

Benjamín, L.T. (2007). *A brief history of modern psychology*. Malden, USA: Blackwell Publishing.

- Brett, D., Wayne, V. & Douglas, W. (2008). *A history of psychology: ideas and context*. USA: Allyn & Bacon, 4^a ed.
- Campos, R. y Gonzáles de Pablo, A. (2016). *Psiquiatría e higiene mental en el primer franquismo*. Catarata.
- Carpintero, H. (2004). *Historia de la psicología en España*. Madrid, Madrid: Pirámide.
- Carson, J. (2007). *The measure of merit: Talents, intelligence, and inequality in the French and American republics, 1750-1940*. Princeton University Press.
- Danziger, K. (1994). *Constructing the subject: Historical origins of psychological research*. Cambridge University Press
- García Dauder, Sílvia (2005). *Psicología y feminismo. Historia olvidada de mujeres pioneras en Psicología*. Madrid: Narcea.
- Green, C.; Shore, M. & Teo, T. (2001). *The transformation of psychology: influences of 19th century philosophy, technology and natural science*. Washington: APA.
- Hock, R. (2008). *Forty studies that changed psychology: explorations into the history of psychological research*. Upper Saddle River, USA: Prentice-Hall
- Hothersall, D. (1997). *Historia de la Psicología*. Madrid, España: McGraw Hill.
- Jansz, J. y Van Drunen, P. (2004). *A social history of psychology*. Malden, USA: Blackwell.
- Mandler, G. (2007). *A history of modern experimental psychology: from James and Wundt to Cognitive Science*. Cambridge, USA: MIT Press.
- Malone, J.C. (2009). *Psychology: Pythagoras to present*. Cambridge, USA: MIT Press.
- Munger, M. (2003). *The history of psychology: Fundamental questions*. New York, USA: Oxford University Press.
- O'Boyle, Ch. G. (2006). *History of psychology: A cultural perspective*. Mahwah, USA: L.E.A.
- Porter, R. (2002). *Breve historia de la locura*. Madrid, España: Turner (F.C.E.).
- Reed, E. (1997). *From soul to mind: the emergence of psychology from Erasmus Darwin to William James*. London, England: Yale University Press.
- Rivière, A. (1991). *Objetos con mente*. Madrid, España: Alianza.
- Sáiz, M. y Sáiz, D. (coords.) (1996). *Personajes para una historia de la psicología en España*. Madrid, España: Pirámide.
- Sáiz, M., Sáiz, D. y Mülberger, A. (coords.) (1995). *Historia de la Psicología: Manual de prácticas*. Barcelona, España: Avesta.
- Searle, J (1994). *Mentes, cerebro y ciencia*. Madrid, España: Cátedra.
- Slater, L. (2004). *Opening Skinner's box. Great psychology experiments of the twentieth century*. Nueva York, USA: WW. Norton & Co.
- Ash, M., & Sturm, T. (2012). *Psychology's territories: Historical and contemporary perspectives from different disciplines*. Psychology Press.

Textos de fuentes originales

Benjamin, L.T. (2009). *A History of Psychology, Original Sources and Contemporary Research*. Malden, USA: Blackwell Publishing, 3ª ed.

Brennan, J.F. (2000). *Psicología. Historia y Sistemas. Lecturas*. Madrid, España: Prentice Hall.

Ferrándiz, A.; Lafuente, E. y Loredó, J.C. (2001). *Lecturas de Historia de la Psicología*. Madrid, España: UNED.

Gentile, B. y Millar, B. (2009). *Foundations of psychology thought: A history of psychology*. Thousand Oak, USA: Sage.

Goddwin, C.J. (2010). *Annotated readings in the history of modern psychology*. Hoboken, USA: John Wiley & Sons.

Gondra, J.Mª (1982). *La psicología moderna*. Bilbao, España: Desclée de Brouwer.

Lafuente, E., Loredó, J.C., Herrero, F. y Castro, J. (2005). *De Vives a Yela: Antología de textos de historia de la psicología en España*. Madrid, España: UNED.

Pickren, W. y Dewsbury, D. (2002). *Envolving perspectives on the history of psychology*. Washington, USA: A.P.A.

Quiñones, E., Tortosa, F. y Carpintero, H: (1993). *Historia de la Psicología. Textos y Comentarios*. Madrid, España: Tecnos.

Sahakian, W.S. (1982). *Historia de la Psicología*. Ciudad de México, México: Trillas.